

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 198/04-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. februára 2005 v senáte zloženom z predsedu Štefana Ogurčáka a zo sudcov Eduarda Bárány a Lajosa Mészároša prerokoval prijatú sťažnosť Mgr. Zuzany Vraňákovvej, bytom Č., zastúpenej advokátom JUDr. M. S., Advokátska kancelária, Č., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 999/00 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 999/00 p o r u š i l právo Mgr. Zuzany Vraňákovvej, aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 999/00 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. Mgr. Zuzane Vraňákovvej p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Mgr. Zuzane Vraňákovéj p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 7 873 Sk (slovom sedemtisícosemstosedemdesiattri slovenských korún), ktoré je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť na účet advokáta JUDr. M. S., do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením zo 4. novembra 2004 č. k. I. ÚS 198/04-10 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Mgr. Zuzany Vraňákovéj, bytom Č. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 999/00 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynulo, že: *„Sťažovateľka sa návrhom o zaplatenie 41 000 Sk s príslušenstvom zo dňa 09. 12. 1999 domáhala zaplatenia dlžného nájomného za prenajatý byt. (...) Vo veci vydal Okresný súd v Čadci platobný rozkaz 1 Ro 948/99 z 17. 01. 2000. Odporca podal proti platobnému rozkazu odpor. Vo veci bolo nariadených 11 pojednávanií, súd sa však na nich nezaoberal meritom veci, ale vykonával úkony zbytočné, nesúvisiace s predmetom konania. Niekoľkokrát bolo pojednávanie odročené kvôli neprítomnosti navrhovateľky, ktorá v konaní splnomocnila na všetky úkony svoju matku, nakoľko sa dlhodobo zdržuje v zahraničí. Aj napriek tomu, že navrhovateľku dňa 16. 09. 2002 súd vypočul, opätovne niekoľkokrát odročil pojednávanie kvôli jej výsluchu a kvôli zisteniu, kde sa navrhovateľka zdržiava. Súd zároveň žiada vykonanie dokazovania, ktoré je nadbytočné a vedie k prietahom v konaní. (...) K prietahom v konaní dochádza aj žiadaním správ, ktoré s vecou nesúvisia, takisto požiadavky súdu sú nejasné a neúplné, čím sa súdu vracajú nevybavené požiadavky (správa Kat. úradu zo dňa 24. 03. 2004). Nadbytočnou je i požiadavka od realitnej kancelárie na cenu nájmu za rok 1999 v obdobnom byte. Zo správy vyplýva, že realitné kancelárie nemajú vedomosť o výške nájomného, nakoľko sa týmito*

skutočnosťami nezaoberajú. Správ, ktoré vo veci súd žiadal a neustále žiada, a ktoré sú nadbytočné a s vecou nesúvisiace je v tomto konaní celý rad. Na túto skutočnosť sme súd upozornili, no aj napriek tomu správy neustále a bez akéhokoľvek odôvodnenia žiada. (...)

Navrhovateľka v priebehu konania žiadala odstránenie prieťahov v konaní sťažnosťami a urgenciami adresovanými Okresnému súdu v Čadci (...).

Sťažovateľka vidí porušenie svojho ústavného práva v neprimeraných časových prieťahoch spôsobených nesprávnou organizáciou práce a to najmä tým, že okresný súd sa svojím postupom snaží zatiahnuť súdne konanie smerom od podstaty veci. Jeho postup možno považovať za šikanózný. Aj napriek tomu, že vo veci sa konalo 11 pojednávaní, súd nebol schopný vo veci rozhodnúť. Konanie smeruje od podstaty veci. Dokazovanie vo veci nesmeruje k tomu, aby mohol súd vo veci rozhodnúť, ale sa upiera na preukázanie skutočností, ktoré nie sú podkladom pre rozhodnutie súdu. Okresný súd nariaďuje dokazovanie bez náležitého zistenia procesne významných skutočností pre toto dokazovanie. (...) Konanie o zaplatenie prebieha už od roku 1999. Do dnešného dňa nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté. Sťažovateľka sa domáha svojho práva už piaty rok bez toho, aby bolo vo veci meritórne rozhodnuté.

Takýto postup Okresného súdu v Čadci nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania. V konaní vedenom pred Okresným súdom v Čadci, č. k. 12 C 999/00 sú prieťahy, ktoré sú zapríčinené nesprávnym postupom a organizáciou priebehu konania vedeného pred okresným súdom. Posledným úkonom súdu bolo pojednávanie konané dňa 07. 05. 2004.

Okresný súd v Čadci porušil základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. (...)

Súčasne právoplatne neukončeným konaním trvá stav právnej neistoty u sťažovateľky. Sťažovateľka súčasne nekonanie súdov pociťuje ako psychickú ujmu. Sťažovateľka sa dlhodobo zdržuje mimo územia Slovenskej republiky, postup súdu značne narúša jej pobyt v zahraničí, s čím sú takisto spojené značné finančné výlohy. (...)

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (...) navrhujeme, aby Ústavný súd v Košiciach takto rozhodol:

Základné právo Mgr. Zuzany Vraňákovvej na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu

v Čadci v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 999/00 o zaplatenie 41 000 Sk s príslušenstvom bolo porušené.

Okresnému súdu v Čadci prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 999/00 konal bez zbytočných prieťahov.

Mgr. Zuzane Vraňákovej priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 200 000 Sk (slovom dvestotísíc korún), ktoré je Okresný súd v Čadci povinný jej vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd v Čadci je povinný zaplatiť trovy právneho zastúpenia vo výške 4 798,08 Sk,- (2 úkony po 1 880 Sk,- prevzatie a príprava, návrh, 2 x režijný paušál po 136 Sk,- , DPH 19 % - 766,08 Sk,-) na účet JUDr. M. S. do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia“.

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou JUDr. A. P., listom z 12. januára 2005 sp. zn. Spr. 15/04-ÚS a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 20. januára 2005.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom prípise podala chronológiu úkonov súdu v napadnutom konaní a uviedla nasledovné podstatné skutočnosti:

„(...)

A) Z hľadiska náročnosti prejednávanej veci hodnotím za náročnú po stránke skutkovej, nie po stránke právnej. Náročnosť súvisela aj s potrebou vykonania rozsiahleho dokazovania vzhľadom na protichodné argumentácie účastníkov ako aj ich návrhov na procesné dokazovanie.

B) Navrhovateľka, mám za to, že svojím správaním prispela ku predĺženiu súdneho konania, i keď udelila plnú moc na zastupovanie v konaní, mám za to, že jej procesný výsluch je nevyhnutný v rámci dokazovania, k čomu súd mohol pristúpiť až v mesiaci september 2002, t. j. skoro 3 roky po podaní návrhu, viac pojednávani bolo odročených za účelom opätovného predvolania navrhovateľky, ktorej výsluch považujem v danom prípade vzhľadom na predmet konania a argumentácie odporcu za veľmi dôležitý. Neúčast' účastníkov a odročenie pojednávani za účelom ich opätovného predvolania evidujem aj v r. 2004.

C) Postup súdu počas vedeného konania bol priebežný, procesný postup zodpovedal rozsahu uplatnených návrhov na dokazovanie, rozsahu doplnených dôkazov súdu, ktoré súviseli so skutkovým a právnym posúdením veci. Či dôkazy, ktoré súd vykonal, prípadne nevykonal sú potrebné prípadne nadbytočné je možné podľa môjho názoru vyhodnotiť v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej. Rozsudok doposiaľ vyhlásený nebol.

Z týchto dôvodov považujem sťažnosť za neopodstatnenú a žiadam jej zamietnutie. Netrvám aby sa o prijatej sťažnosti konalo ústne pojednávanie. (...)

Právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu predsedníčky okresného súdu uviedol, že:

„Okresný súd v svojom vyjadrení uvádza, že vec je z hľadiska skutkového náročná s potrebou vykonania rozsiahleho dokazovania, čo je však v rozpore s obsahom spisu, pretože k meritu veci okresný súd fakticky žiadne dokazovanie nevykonal. Zameral sa na nepodstatné skutočnosti, ktoré vo vzťahu k meritu veci neboli potrebné.

Pokiaľ okresný súd tvrdí, že navrhovateľka svojím správaním prispela k predĺženiu súdneho konania, tak toto tiež nie je pravdou vzhľadom na to, že si ustanovila svoju zástupkyňu v prvej časti konania, kedy ju zastupovala matka a následne si zvolila právneho zástupcu JUDr. M. S., ktorý ju vo veci mali zastupovať vzhľadom na to, že súdu od počiatku bolo zrejmé, že nie je možné, aby sa k súdu dostavovala pravidelne vzhľadom na to, že býva mimo územia SR – v Taliansku a má maloleté dieťa, čo jej neumožňuje dostaviť sa k procesnému súdu, preto odročovanie pre jej neprítomnosť bolo zjavne neprimerané. Súd mal vychádzať z jej návrhu, príp. prednesov jej zástupcov, navyše sa navrhovateľka 16. 09. 2002 zúčastnila výsluchu, preto jej ďalšie účasti na pojednávaní neboli potrebné vzhľadom na jej pomery ako i vzhľadom na to, že už bola vypočutá a nie je povinnosťou účastníka zúčastňovať sa opakovane na pojednávaniach, pokiaľ má zástupcu.

Pokiaľ okresný súd tvrdí, že počas celého konania bol procesný postup priebežný a doplnené dokazovanie, je zrejmé, že neuviedol ani jeden konkrétny dôkaz, ktorý bol vykonaný a smeroval k meritu veci. (...)

Keďže sťažovateľka neprispela k predĺženiu konania a z hľadiska náročnosti vec nie je náročná a postup súdu, hoci boli vytýčené viaceré pojednávania, nesmeroval k meritu veci a po dobu vyše päť rokov nebolo vo veci rozhodnuté, nazdávame sa, že došlo

k porušeniu ústavného práva sťažovateľky.

Zároveň Ústavnému súdu Slovenskej republiky oznamujeme, že netrváme na tom, aby sa v predmetnej veci konalo ústne pojednávanie s tým, že si uplatňujeme trovy právneho zastúpenia za 3 úkony (...)“. Právny zástupca sťažovateľky trovy právneho zastúpenia vyčíslil sumou 7 873 Sk. „*Trovy právneho zastúpenia žiadam v prípade priznania poukázať na účet právneho zástupcu JUDr. M. S.*“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou týchto základných práv – inak ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 113/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 999/00:

Dňa 10. decembra 1999 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky na zaplatenie sumy 41 000 Sk s prísl. z titulu nájomného proti Mgr. P. M. (ďalej len „odporca“).

Dňa 14. decembra 1999 súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 17. januára 2000 bol vo veci vydaný platobný rozkaz sp. zn. 1 Ro 948/99.

Dňa 21. februára 2000 podal odporca proti uvedenému platobnému rozkazu odpor.

Dňa 15. marca 2000 podal odporca odvolanie aj proti uzneseniu, ktorým bol vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za odpor.

Dňa 31. marca 2000 bol spis doručený Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský

súd“), aby rozhodol o odvolaní odporcu z 15. marca 2000.

Dňa 28. apríla 2000 krajský súd uznesením sp. zn. 6 Co 983/00 potvrdil napadnuté rozhodnutie okresného súdu. Spis bol okresnému súdu vrátený 2. júna 2000.

Dňa 8. júna 2000 súd doručil uznesenie krajského súdu sp. zn. 6 Co 983/00 účastníkom, pričom doručenie v prípade odporcu sa opakovalo 4. septembra 2000 a 3. októbra 2000.

Dňa 14. decembra 2000 súd nariadil pojednávanie na 31. január 2001.

Dňa 31. januára 2001 bolo pojednávanie odročené, pretože sa nedostavili účastníci konania.

Dňa 5. marca 2001 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom sťažovateľku zastupovala jej splnomocnená zástupkyňa. Pojednávanie bolo odročené za účelom doplnenia dokazovania listinnými dôkazmi a výsluchom svedkov.

Dňa 23. apríla 2001 bolo vo veci pojednávanie, na ktorom sťažovateľku zastupovala jej splnomocnená zástupkyňa. Pojednávanie bolo odročené za účelom doplnenia dokazovania na 8. máj 2001. Tento termín pojednávania bol dodatočne zrušený a pojednávanie bolo nariadené na 23. máj 2001.

Dňa 23. mája 2001 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 6. august 2001 „za účelom opätovného predvolania navrhovateľky“, pričom splnomocnenú zástupkyňu sťažovateľky súd zaviazal, aby oznámila jej adresu v zahraničí.

Dňa 29. mája 2001 splnomocnená zástupkyňa sťažovateľky oznámila súdu jej adresu v Taliansku.

Dňa 31. mája 2001 odporca navrhol vykonanie dôkazu: „graficko – diagnostickej“ expertízy.

Dňa 25. júla 2001 sťažovateľka ospravedlnila svoju neúčast' na pokračujúcom pojednávaní zo zdravotných dôvodov (v záhlaví jej listu je uvedená jej presná adresa v Taliansku).

Dňa 6. augusta 2001 odporca ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní.

Dňa 6. augusta 2001 súd odročil pojednávanie na 8. október 2001 pre neprítomnosť účastníkov konania. Účastníci konania mali byť predvolaní pod hrozbou uloženia pokuty.

Dňa 8. októbra 2001 bolo pojednávanie odročené na neurčito za účelom výsluchu sťažovateľky dožiadaným súdom.

Dňa 9. októbra 2001 sťažovateľka ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní 8. októbra 2001 z dôvodu, že 21. septembra 2001 porodila, o čom zaslala lekársku správu v taliančine.

Dňa 27. novembra 2001 uznesením č. k. 12 C 999/00-83 súd ustanovil vo veci tlmočníka z jazyka talianskeho.

Dňa 27. novembra 2001 súd vyzval Správu finančnej kontroly vo Zvolene, aby podala správu ohľadne účtovania nájomného a služieb spojených s užívaním bytu navrhovateľke.

Dňa 15. februára 2002 Správa finančnej kontroly vo Zvolene odpovedala na výzvu súdu.

Dňa 28. februára 2002 odporca predložil súdu dôkazy a urgoval vykonanie dôkazov.

Dňa 14. marca 2002 splnomocnená zástupkyňa navrhovateľky opakovane oznámila adresu (tú istú ako predtým) sťažovateľky v Taliansku.

Dňa 7. júna 2002 (po preklade listín) bolo požiadané Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky o sprostredkovanie doručenia dožiadania o vykonanie dôkazu v cudzine.

Dňa 28. júna 2002 sa okresnému súdu vrátila žiadosť o vykonanie dožiadania ako nesprávne realizovaná.

Dňa 29. júla 2002 súd priznal tlmočníkovi odmenu za tlmočenie.

Dňa 16. augusta 2002 sťažovateľka oznámila súdu, že sa môže zúčastniť pojednávania na Slovensku od 15. augusta 2002 do 30. augusta 2002.

Dňa 16. septembra 2002 bola sťažovateľka vypočutá do zápisnice.

Dňa 15. októbra 2002 sťažovateľka prípisom súdu upresnila uplatnenú sumu.

Dňa 25. októbra 2002 bolo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom vykonania dokazovania.

Dňa 26. marca 2004, 7. mája 2004, 4. októbra 2004, 1. decembra 2004 a 4. februára 2005 sa uskutočnili vo veci pojednávania, pričom ostatné pojednávanie bolo odročené na neurčito.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Judikatúra ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy (a obdobne aj v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie 41 000 Sk s prísl. z titulu nájomného vedenom pod sp. zn. 12 C 999/00, v ktorom sťažovateľka vystupuje ako navrhovateľka, došlo k porušeniu jej

práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o zaplattenie 41 000 Sk s prísl. môže v danej veci predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci s tým, že sťažovateľka sa zdržiavala dlhodobo v zahraničí, pričom okresný súd považoval jej výsluch za nevyhnutný. Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania však ústavný nemôže pripísať na vrub zložitosti prerokovávanej veci, ale na vrub opakovanej nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil takú závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietáhom. Faktom je, že jej pobyt v zahraničí do určitej miery mohol skomplikovať procesný postup v danej veci, avšak sťažovateľka sa snažila zabezpečiť v konaní zástupcu (svoju matku) a keď vyšlo najavo, že daný spôsob zastupovania nemusí byť vyhovujúci, zvolila si právneho zástupcu.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým poukazuje na opakovanú nečinnosť okresného súdu v období od 8. júna 2000 do 14. decembra 2000 (šesť mesiacov) a od 25. októbra 2002 do 26. marca 2004 (sedemnášť mesiacov), keď okresný súd počas takmer dvoch rokov vo veci nevykonal prakticky žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako navrhovateľka v preskúmvanej veci počas súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). Okrem uvedeného postup súdu ani v období od 8. októbra 2001 do 28. júna 2002 nevykazoval znaky plynulého a efektívneho konania, úkony súdu nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka nachádza, pretože okresný súd sa obrátil na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky s nesprávnou žiadosťou o sprostredkovanie doručenia dožiadania, preto bolo toto dožiadanie vrátené súdu 28. júna 2002 bez vybavenia. K týmto uvedeným zbytočným prietáhom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Sťažovateľka požadovala priznať primerané finančného zadosťučinenie vo výške 200 000 Sk.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky považuje za primerané vo výške 20 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 3.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania vo výške 7 873 Sk z dôvodu trov jej právneho zastúpenia advokátom JUDr. M. S.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prípravu a prevzatie zastúpenia 25. júna 2004, podanie sťažnosti 30. júna 2004 a podanie písomného stanoviska k vyjadreniu okresného súdu 20. januára 2005). Za dva úkony vykonané v roku 2004 patrí odmena v sume dvakrát po 4 534 Sk a režijný paušál dvakrát po 136 Sk (§ 13 ods. 8, § 19 ods. 3, § 24 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), teda spolu za úkony vykonané v roku 2004 prislúcha sťažovateľke suma 9 340 a za jeden úkon vykonaný v roku 2005 patrí odmena 2 501 Sk a režijný paušál 150 Sk (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkove sumu 11 991 Sk.

Vzhľadom na to, že sťažovateľka si prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnila náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby a tieto trovy vyčíslila v sume 7 873 Sk, ústavný súd - keďže to nie je v rozpore s platnými súvisiacimi predpismi - jej priznal náhradu trov právneho zastúpenia v požadovanej výške, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 4.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2005